

PRIMER INTERDISCIPLINARNEGA TEMATSKEGA SKLOPA
(AKTUALNI) OKOLJSKI PROBLEMI IN IZZIVI TR (v lokalnem okolju)

Skupni ID cilj:

Tisti krovni skupni cilj, ki interdisciplinarno opredeli, kar želimo z ITS pri dijakih razviti oz. z njimi doseči in je dijakom smiselno, jih pritegne k raziskovanju in se jim zdi povezan z njihovim življenjem.

Preučiti in uzavestiti okoljske probleme naše občine v povezavi z globalnim poročilom o podnebnih spremembah in **predvideti ukrepe** (z okoljskega, družbenega in ekonomskega vidika) za lokalne okoljske probleme

Ključno/raziskovalno vprašanje

Vprašanje, s kateri vstopimo v ITS, ki si ga zastavimo na začetku in je provokativno, motivacijsko, aktualno, akcijsko, avtentično, kreativno, sproži razmišljanje in dijake pritegne, nagovori.

Kako lahko trajnostno delujemo v našem lokalnem okolju?

Kaj lahko v naši občini v naslednjih 12 letih naredimo za trajnostni razvoj?

Pričakovani interdisciplinarni rezultati (iz kat. Izhajajo kriteriji) na zaključni avtentični »nalogi«(dokazilu-a za skupni ID cilj)

*Z rezultati/dokazili dijaki pokažejo doseganje skupnega cilja v obliki zaključne avtentične »naloge«. Ne glede na to, ali je ta materializirana (npr. zloženska, pismo bralcem, naprava ...) ali nematerializirana (okrogla miza...) naj bo razvidno, kako bomo s to »nalogo« dosegli ID cilj (npr. pri zloženki/pismu županu-kako posredujejo sporočilo, ga argumentirajo) Končni rezultat ni to, kar »primeš«/»vidiš«, ampak, kaj s tem NAREDIJO!
(Podlaga za zbiranje in prikaz rezultatov je lahko tudi izpolnjen »delovni zvezek«, portfolijo ali kak drug način reflektiranja in zbiranja dokazil)*

Zloženska za ozaveščanje občanov, **okrogla miza (DOKAZILI)** ...: pojasni problematiko v vseh razsežnostih problema, ilustrira s prepričljivimi primeri in podpre z relevantnimi podatki, upošteva različne vidike (etični, okoljski, ekon.), smiselno poveže, kritično presodi najbolj problematične prakse v lokalnem okolju ter poda razdelane izvirne predloge (PRIČAKOVANI REZULTATI).

Vključeni predmeti: Geografija 40, biologija 40 ur, sociologija 25 ur.

V ITS se povezujejo predmeti, ki smiselno prispevajo k interdisciplinarnemu cilju in ki vsi skupaj bolje prispevajo k odgovoru na ključno vprašanje kot bi vsak zase. Raziščemo, kje v UN imamo vključene cilje, ki so smiselno povezani s to tematiko; tudi če niso direktno povezani z ID ciljem, poiščemo tiste cilje svojega predmeta, ki prispevajo k ID cilju oz. so z njim (vsaj posredno) povezani.

Splošni cilji vključenih predmetov:

Odsevajo »veliko ideja mojega predmeta«: kar je najpomembnejše, kar bodo dijaki dobili od mojega predmeta/odnesli v življenje v zvezi s tem ID ciljem; kar jim bo ostalo v trajnem spominu kot prispevek mojega predmeta h krovni ID temi.

Biologija:

Dijaki razvijajo sposobnosti za uporabo biološkega znanja pri reševanju problemov v zvezi s trajnostno rabo naravnih virov, ohranjanjem biotske pestrosti in kakovostnega okolja ter s tem povezanih možnosti za nadaljnji razvoj človeške družbe na krajevni, državni in svetovni ravni (sposobnost za aktivno državljanstvo);

Geografija:

Razumejo probleme varstva geografskega okolja ter se zavedajo pomena človeka kot preoblikovalca geografskega okolja in prizadevanj družb za vzdrževanje ravnovesja med človekovimi hotenji in naravo;

Sociologija

Razvijajo občutljivost za zaznavanje družbenih vprašanj, procesov in pojavov ter sposobnosti kritičnega, na znanju utemeljenega odnosa do družbenega delovanja (na primeru presoje priložnosti in tveganja sodobnega sveta na okoljskih izzivih).

VSEBINSKI SKLOPI (lahko si sledijo časovno, lahko pa so časovno in izvedbeno prepleteni) in vključitev predmetov

1. KONCEPT TR

- Spoznajo koncept in bistvo TR.
- Razumejo, da razreševanje okoljskih problemov ni le tehnološka, temveč tudi etična, sociološka in ekonomska kategorija

CILJI BIOLOGIJE ki prispevajo k 1.vs sklopu- prepis iz UN	CILJI GEOGRAFIJE ki prispevajo k 1.vs sklopu- prepis iz UN	CILJI SOCIOLOGIJE ki prispevajo k 1.vs.s.-prepis UN
Ovrednotijo nujnost načrtovanja trajnostnega razvoja, rabe obnovljivih naravnih virov in sonaravnega ter trajnostnega gospodarjenja z ekosistemi;	Spoznajo koncept in bistvo trajnostnega razvoja in njegovih sestavin (okolje, prostor, vrednote prostora, gospodarstvo, razvoj človeške družbe).	Razumejo vpliv družbene neenakosti na različne vidike življenja.
Razvijajo ozaveščenost o nujnosti TR in tem, da biološka znanost lahko prispeva k blaginji človeštva, trajnostni rabi naravnih virov, ohranjanju narave in k zagotavljanju ustreznih razmer za preživetje in nadaljnji razvoj človeške družbe na krajevni, državni in svetovni ravni.	Razvijajo zavest o reševanju lokalnih, regionalnih in svetovnih problemov po načelih trajnostnega razvoja in načelih Svetovne deklaracije o človekovih pravicah;	Razumejo vzroke in različne razlage revščine in socialne izključenosti in pomen socialne države.
Prepoznajo in kritično ovrednotiti spremembe v živih sistemih zaradi človekovih vplivov (na primer spremembe v zgradbi in delovanju živih sistemov, spreminjanje podnebnih razmer, povečanje učinka tople grede), sklepati o možnih posledicah teh sprememb in kritično ovrednotiti ukrepe;	Privzemajo skrb za uravnoteženo rabo prostora ter za ohranjanje kakovosti naravnega in družbenega okolja za prihodnje generacije (trajnostni razvoj);	Razumejo, da je odločanje v družbi povezano z močjo in oblastjo.in analizirajo odnos med birokracijo in demokracijo.

2. DEJAVNIKI IN KOMPLEKSNOŠT OKOLJSKIH PROBLEMOV

- Se zavedajo kompleksnosti okoljskih problemov, razumejo kje vse se kažejo vplivi človeka na okolje.

3. PODROČJA OKOLJSKIH PROBLEMOV (npr. pitna voda, zrak, tla, energetski viri, biotska pestrost, način življenja, ekosistemske storitve, podnebne spremembe, druge razsežnosti, ...)

- Preučujejo področja okoljskih problemov in vpliv podnebnih sprememb nanje.

4. MOŽNOSTI IN PRILOŽNOSTI ZA DELOVANJE V SKLADU Z NAČELI TR

- Se zavedo pomena delovanja v skladu z načeli TR, raziščejo možnosti v svojem okolju in pripravijo načrt ozaveščanja

SKUPNA UČNA PRIPRAVA/SCENARIJ ZA ITS

Dejavnosti za učni proces izhajajo iz ciljev in so usmerjene v pričakovane rezultate (izhodišče za kriterije) opredeljene z glagolom/glagolnikom. Dejavnosti predstavljajo pot po kateri bodo dijaki dosegli cilje ITS in končni pričakovani rezultat, ki bo razviden iz končnega dokazila/zaključne avtentične naloge. Izberemo toliko in take učne cilje in iz njih izhajajoče dejavnosti, ki smiselno podpirajo ITS (ne katerekoli / ne presplošne / ne preveč / ne vse)

<p>OPIŠNI KRITERIJI/ PRIČAKOVANI REZULTATI (sprotni in končni)</p>	<p>DEJAVNOSTI /UČNA IZKUŠNJA (z DOKAZILI – avtentičnimi nalogami), ki vodi do PRIČAKOV. REZULTATOV</p> <p>Podpora: npr. spiski glagolov</p>	<p>SKUPNI CILJI ITS (v levem stolpcu »prevedeni« v pričakovane rezultate/kriterije, ki se izkazujejo v dokazilih)</p>	<p>PREDMETNI OPERATIVNI CILJI - biologija</p>	<p>PREDMETNI OPERATIVNI CILJI - geografija</p>	<p>PREDMETNI OPERATIVNI CILJI – sociologija</p>
<p>-ugotovijo primere -razložijo primere -nakažejo rešitve in -argumentirajo</p>	<p>Ogled in analiza filma o podnebnih spremembah 3h Opomba: dejavnosti v tem stolpcu se še podrobneje razgradi-»učna priprava« ali učni list* (spodaj) Npr. s pomočjo uč. lista* spremljajo film in naredijo kot dokazilo analizo-polemičen članek</p>	<p>Spoznajo koncept in bistvo TR. Razumejo, da razreševanje okoljskih problemov ni le tehnološka, temveč tudi etična, sociološka in ekonomska kategorija. Se zavedajo kompleksnosti okoljskih problemov, razumejo kje vse se kažejo vplivi človeka na okolje. Preučujejo področja okoljskih problemov in vpliv podnebnih sprememb nanje.</p>	<p>Razumejo, kako nastane učinek tople grede in da učinek tople grede omogoča življenje na Zemlji, povečan učinek tople grede, ki je tudi posledica človekove dejavnosti, pa vodi v velike podnebne spremembe;</p>	<p>Razumejo in vrednotijo vplive podnebja na gospodarstvo in človekove vsakdanje dejavnosti. Razumejo povezanost povečanih izpustov toplogrednih plinov s strani človeka z nenadnimi podnebnimi spremembami.</p>	<p>Razumejo vpliv družbene neenakosti na različne vidike življenja. Povežejo vpliv globalizacije in ekološke krize. Se ovejo problemov moderne urbanizacije</p>

	Delo z viri 3h	Se zavedajo kompleksnosti okoljskih problemov, razumejo kje vse se kažejo vplivi človeka na okolje. Preučujejo področja okoljskih problemov in vpliv podnebnih sprememb nanje.	S pomočjo različnih virov raziščejo in ovrednotijo posledice izkoriščanja naravnih virov in poročajo o svojih spoznanjih Razumejo, da je človeštvo povsem odvisno od delovanja ekosistemov;	Primerjajo vire za klimatske podatke za dve različni obdobji in naredijo zaključke (npr. višina padavin in temp. v Slo. v obdobju 1961-1990 in 1981-2010).	Razumejo vzroke in različne razlage revščine in socialne izključenosti in pomen socialne države.
	Izvedba pogovora z uglednim strokovnjakom 3h	Razumejo, da razreševanje okoljskih problemov ni le tehnološka, temveč tudi etična, sociološka in ekonomska kategorija. Se zavedajo kompleksnosti okoljskih problemov, razumejo kje vse se kažejo vplivi človeka na okolje. Preučujejo področja okoljskih problemov in vpliv podnebnih sprememb nanje	<i>Opomba: ta dejavnost se timsko izvede pri 2 predmetih (najprej zaporedno 1 h pri vsakem posebej-delo z viri)</i>	Razumejo predvidevanja bodočih podnebnih sprememb in vlogo človeka pri tem. Spoznajo in razumejo naravne nesreče v povezavi s posledicami podnebnih sprememb ter rabo prostora. Razumejo povezanost različnih možnosti podnebnih sprememb z naravnimi viri za preživetje.	Razumejo vpliv družbene neenakosti na različne vidike življenja
	Terenska opazovanja in meritve, anketiran 16 h na bio in geo	Se zavedajo kompleksnosti okoljskih problemov, razumejo kje vse se kažejo vplivi človeka na okolje. Preučujejo področja okoljskih problemov		Dijaki merijo daljše časovno obdobje temperature na dveh različnih mestih (odprto, naravno okolje in v naselju), analizirajo podatke in predstavijo ugotovitve.	
	Predstavitve s terena 2h	Predstavijo ...		Predstavijo ...	
	Izdelava modela biološke čistilne naprave 8 h		Op.: ta dejavnost se izvaja samo pri 1 predmetu		
	Debata pro et contra 4h				Razumejo globalizacijo kot protisloven proces in ovrednotijo različne poglede
	Primerjanje besedil 2h				Razumejo, da je odločanje v družbi povezano z močjo.
	Eksp. d. 4h				

<p>-predstavi podatke -izpostavi več vidikov -poveže -kritično presodi prakse -poda predloge</p>	<p>ZAKLJUČNI AVTENTIČNI DEJAVNOSTI/DOKAZILI 1) Priprava zloženke 6h 2) Ozaveščevalna akcija v lokalnem okolju, okrogla miza 12 h</p>	<p>Se zavedo pomena delovanja v skladu z načeli TR, raziščejo možnosti v svojem okolju in pripravijo načrt ozaveščanja na lokalni ravni</p>			
	<p>Ostanek 35 h je namenjen poglobitvi pri predmetih</p>				

***Primer vprašanj oz. navodil za delovni list oz. učno izkušnjo ogleda in analize filma (s pomočjo preglednice z glagoli):**

Opazuj A, B, C ...

Primerjaj kako se razlikuje A od B

K kakšen vzorec opaziš?

Kakšne dokaze imaš za to?

S čim si to pojasnjuješ

Kaj lahko iz tega sklepaš za ...?

Kdaj pa to ne drži?

Kako je to povezano z ...

Kaj iz tega sledi ...

H kakšnim dilemam to vodi ...

Kje vidiš možne rešitve ...